

Öryggisblað

Öryggisblað samkvæmt (EF) nr. 1907/2006

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins**1.1. Vörukenni**

RYÐHREINSIR

1.2. Viðeigandi skilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem mælt er gegn:

Hentar vel til að hreinsa ryðbletti af plasti og máluðum yfirborðum. Berið á eða sprautið. Fjarlægjið ryðið. Bíðið í smá stund og skolið svo með vatni. Blöndun: Notið óblandað eða þynnið með vatni.

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Kemilux

Mykinesgøta 1 - P.O.Box 1231

FO-110 Tórshavn - Føreyjar

Sími: +298 662000 - Fax +298 350831

Ábyrgur fyrir upplýsingum öryggisbæklings (tölvupóstfang): altox@altox.dk

1.4. Neyðarsímanúmer

Eitrunarmiðstöð, sími 543 2222

2. LIÐUR: Hættugreining**2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar**

Ætandi lausn.

CLP (1272/2008):

Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1;H314 Eye Dam. 1;H318

2.2. Merkingaratriði

Inniheldur: Fosfórsýra

HÆTTA

H290: Getur verið ætandi fyrir málma.

H314: Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.

P101: Ef leita þarf læknis skal hafa ílát eða merkimiða tiltæk.

P102: Geymist þar sem börn ná ekki til.

P280: Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.

P303+P361+P353+P310: BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinast af efninu. Skolið húðina með vatni [eða farið í sturtu]. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ/lækni.

P305+P351+P338+P310: BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægjið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ/lækni.

P501: Fargið innihaldi/fláti hjá viðurkenndum förgunar aðila í samræmi við gildandi lög og reglur.

2.3. Aðrar hættur

Engin.

PBT/vPvB: Innihaldsefnin uppfylla ekki skilyrðin fyrir vPvB með tilliti til REACH viðauka XIII.

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna /upplýsingar um innihaldsefni**3.2. Blöndur**

% w/w	Efni	CAS nr.	EB nr.	Skrár nr.	REACH	Flokkun
25-30	Fosfórsýra	7664-38-2	231-633-2	015-011-01-6	-	Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1B;H314
<5	Etandísýra (oxalsýra)	144-62-7	205-634-3	607-006-00-8	-	Acute Tox. 4;H302+H312 Eye Dam. 1;H318
<5	Alkóhól- etoxýlat	-	Fjölliða	-	-	Acute Tox 4;H302 Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit.2;H315
<5	Alkyl ímída - sólínkarboxýlat	68604-71-7	271-704-5	-	-	Eye Irrit. 2;H319

Sjá 16 lið fyrir heildartexta H-setninga.

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

- Innöndun: Færið viðkomandi í ferskt loft. Fylgist vel með viðkomandi og reynið að halda rólegum. Ef óþægilegt: Leitið lækni.
- Húð: Fjarlægjið menguð föt. Skolið húðina og þvoið með vatni og sápu. Leitið til lækni strax. Skolið áfram.
- Augu: Skolið strax með vatni eða jafnþrýstinni saltvatnslausn. Fjarlægja þarf augnlinsur og opna augað vel. Leitið til viðeigandi lækna. Haldið skulun áfram á meðan flutningur til lækni/sjúkrahús á sér stað.
- Inntaka: Skolið munninn vandlega og drekkið mikið af vatni. **Framkallið ekki uppköst.** Ef viðkomandi kastar upp skal halda höfðinu eins lágt og hægt er til að koma í veg fyrir að uppgangur komist í lungu. Hringið tafarlaust í sjúkrabíl.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Ætandi áhrif á öndunarveg með verkjum í hálsi, hósta og öndunarnauð geta varið í margar klukkustundir eftir váhrif. Hefur ætandi áhrif á slímhúð, húð og augu.

4.3. Upplýsingar um tafarlaus lækningumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Við inntöku: Hafið strax samband við lækni. Sýnið lækni/slysavardstofu öryggisblað

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1. Slökkvibúnaður

Efnið er ekki eldfimt.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Á ekki við (Efnið er ekki eldfimt).

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Notið grímu með þrýstilofti ef mikill reykur myndast.

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Notið viðeigandi persónuhlífar – sjá 8. lið. Reynið að hefta útbreiðslu. Tryggið góða loftræstingu.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Forðist alla afleiðslu í niðurföll – sjá 12. liðu. Gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart ef efnið berst í niðurföll.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Minniháttar magn skal þurrka með klút eða skola í burt með vatni. Ef um meira magn er að ræða skal þurrka það upp með klút og setja í plastfötu með þéttu loki. Skolið þar á eftir vel með vatni. Frekari meðhöndlun á efnaleka – sjá 13. lið.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Sjá að ofan.

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

FORÐIST ALFARIÐ SNERTINGU, einnig við úþynningu. Forðist innöndun og snertingu við húð, augu og klæðnað. Tryggið að nægileg loftræsting sé til staðar. Þvoið húð strax ef hún kemst í snertingu við efnið. Skiptið strax um óhrein föt. Þvoið vel með vatni og sápu eftir notkun. Tryggja skal að vatn og augnskolunarflaska séu innan handar.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymist í vel lokuðu ílát á köldum (frostlausum) og vel loftræstum stað.

Geymið á öruggum stað sem er óaðgengilegur fyrir óviðkomandi og fjarri matvælum, fóðri, lyfjum o.s.frv.

7.3. Sérstæk, endanleg notkun

Sjá notkunarleiðbeiningar - 1. lið.

8. LIÐUR: Váhrifavarnir / persónuhlífar

8.1. Takmörkunarfærubreytur

MENGUNARMÖRK:

	Fyrir 8 tíma	Þakgildi
Fosfórsýra	1 mg/m ³	2 mg/m ³
Etandísýra	1 mg/m ³	-

REGLUGERÐ um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum (390/2009) með síðari breytingum (1296/2012 og 1069/2018)

DNEL/PNEC: Engin CSR.

8. LIÐUR: Váhrifavarnir / persónuhlífar (áfram)

8.2. Váhrifavarnir:

Viðeigandi ráðstafanir við eðlilega notkun : Tryggið góða loftræstingu.

Persónuhlífar:

Innöndun: Ekki er nauðsynlegt að nota öndunargrímu við eðlilegar aðstæður. Við ófullnægjandi loftræstingu: Nota skal löggilta grímu með síu P2 (EN149). Síurnar hafa takmarkaðan notkunartíma (þarf að skifta um). Lesið leiðbeiningar framleiðanda.

Húð: Notið verndarhanska (EN374) úr nitríl (> 0,3 mm). Þar sem ekki tókst að safna saman gögnum fyrir notkunartíma allra innihaldsefnanna er mælt með að hönskunum sé skipt út fyrir nýja ef efnið kemst í snertingu við þá.

Augu: Þétt hlífðargleraugu (EN 166).

Viðeigandi ráðstafanir til umhverfisverndar: Engar sértækar ráðstafanir.

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Útlit	Tær litlaus vökvi
Lykt	Mild
Lyktarmörk	Ekki ákvarðað
pH-gildi	<0,5 (óblandaðri), 2 (lausn)
Bræðslumark / frostmark (°C)	Ekki ákvarðað
Upphafsuðumark og suðumarkbil (°C)	~ 100
Blossamark (°C)	Ekki við
Uppgufunarhraði	Ekki ákvarðað
Eldfimi (fast efni, loftgrund)	Ekki við
efri/neðri eldfimimörk eða spregnimörk (vol.-%)	Ekki við
Gufuþrýstingur	Ekki ákvarðað
Eðlismassi gufu	Ekki ákvarðað
Eðlismassi (g/ml)	1,16
Leysni	Leysanlegt í vatni
Deilistuðull fyrir n-oktanól og vatn, Log K _{ow}	Ekki ákvarðað
Sjálfsíkveikjuhitastig (°C)	Ekki ákvarðað
Niðurbrotshitastig (°C)	Ekki ákvarðað
Seigja	Ekki ákvarðað
Sprengifimi	Ekki við
Oxunareiginleikar	Ekki við
9.2. Aðrar upplýsingar	Ekki viðeigandi

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1. Hvarfgirni

Upplýsingar liggja ekki fyrir.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugt við réttar geymsluaðstæður - sjá 7. lið.

10.3. Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Ekkert þekkt

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Frost og kröftug upphitun.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Myndar eitrad gas við blöndun við efni sem innihalda klóra. Efnið má ekki komast í snertingu við nylon og galvaniseruðu járn.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Við upphitun í mjög há hitastig (niðurbrot) myndast hættulega eitradar gufur: Sér í lagi kolefnisoxíð.

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Hættuflokkun	Gögn	Próf	Uppruni gagna
Bráð eiturhrif Innöndun: Húð Inntaka:	LC ₅₀ (rotta) = 25,5 mg/m ³ (æting) (Fosfórsýra) LC ₅₀ (rotta) = >2,06 mg/l loft/4H (Alkýlimídasólínkarboxýlat) LD ₅₀ (rotta) = >5000 mg/kg (Alkýlimídasólínkarboxýlat) LD ₅₀ (rotta) = 1250 mg/kg (æting) (Fosfórsýra) LD ₅₀ (rotta) = 300-2000 mg/kg (Alkóhóletoxýlat) LD ₅₀ (rotta) = 7,5-9,5 ml/kg (Etandísýra) LD ₅₀ (mús) = 661,5-1108,6 mg/kg (Alkýlimídasólínkarboxýlat)	Engin upplýsingar Read-across Read-across Engin upplýsingar OECD 401 Engin upplýsingar Engin upplýsingar	RTECS ECHA ECHA RTECS ECB ECHA ECHA
Æting/erting	Húðerting, kanína (Fosfórsýra) Augnerting "Severe", kanína (Alkóhóletoxýlat) Augnerting, engin húðerting, kanína (Etandísýra) Húðæting, kanína, (Alkýlimídasólínkarboxýlat) Augnerting, kanína (Alkýlimídasólínkarboxýlat)	Engin upplýsingar Engin upplýsingar OECD 404, 405 OECD 404 Engin upplýsingar	ECHA CESIO ECHA ECHA CESIO
Næming:	Engin næmi, mús (Etandísýra, Alkýlimídasólínkarboxýlat)	OECD 429	ECHA
CMR:	Engin stökkbreytandi eða eiturhrif á æxlun (Fosfórsýra) Engin stökkbreytandi eða eiturhrif á æxlun (Etandísýra) Engin stökkbreytandi eða eiturhrif á æxlun (Alkýlimídasólínkarboxýlat)	OECD 471, Engin upplýsingar OECD 476, 416 Read-across	ECHA ECHA ECHA

Líkleg áreitissvæði: Húð, lungu og maga- og meltingarvegi.

Einkenni:

Innöndun: Hefur ætandi áhrif á öndunarveg og veldur verkjum í hálsi, hósta og hættu á að vatn komist í lungu (lungnabjúgur). Athugið að einkenni (öndunarnauð) geta staðið yfir í margar klukkustundir eftir váhrif.

Húð: Hefur ætandi áhrif og veldur roða, sárum og verkjum. Hefur affitandi áhrif.

Augu: Hefur ætandi áhrif og veldur roða, verkjum, sjóntruflunum og bólgum.

Inntaka: Efnid hefur ætandi áhrif á slímhúð í munni, hálsi og meltingarvegi og veldur magaverkjum, ógleði, uppköstum, niðurgangi, magablæðingu, blóðþrýstingsfalli, öndunarerfiðleikum, krömpum, óeirð og munnvatnsmyndun.

Langtíma áhrif: Tíð snerting efnisins við húð getur valdið snertiofnæmi.

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1. Eiturhrif

Aquatic	Gögn	Próf (Fjölmíðlar)	Uppruni gagna
Fiskur	LC ₅₀ (Rainbow trout, 96h) = 1-5 mg/l (Alkóhóletoxýlat) LC ₅₀ = Leuciscus idus melanotus, 96h) = 325 mg/l (Etandísýra) LC ₅₀ = (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 260-310 mg/l (Alkýlimídasólínkarboxýlat)	OECD 203 (FW) Engin upplýsingar Read-across (FW)	EPA Ecotox ECHA ECHA
Krabbadýr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = >100 mg/l (Fosfórsýra) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 3-12 mg/l (Alkóhóletoxýlat) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 162,2 mg/l (Etandísýra) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 1700 mg/l (Alkýlimídasólínkarboxýlat)	OECD 202 (FW) OECD 202 (FW) OECD 202 (FW) Read-across (FW)	ECHA EPA Ecotox ECHA ECHA
Þörungur	EC ₅₀ (Desmodesmus sub. 72h) = >100 mg/l (Fosfórsýra) EC ₅₀ (Pseudokirchneriella sub. 72h) = 37,03 mg/l (Etandísýra) EC ₅₀ (Desmodesmus sub. 72h) = 207 mg/l (Alkýlimídasólínkarboxýlat)	OECD 201 (FW) OECD 201 (FW) Read-across (FW)	ECHA ECHA ECHA

12.2. Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Yfirborðsvirk efni í vörinni heyrna undir tilskipun ESB og þurfa að uppfylla skilyrði hennar um lífbrjótanleika þvotta- og hreinsiefna við loftháðar aðstæður.

Alkóhóletoxýlat og etandísýra er hratt niðurbrot (OECD 301B+D).

Fosfórsýra og Alkýlimídasólínkarboxýlat er ólífrænt efni. Aðferðir til að ákvarða lífbrjótanleika ekki við ólífræn efni.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Alkóhóletoxýlat: $1 < \log K_{ow} < 3$ – Vera má að meðalmikil uppsöfnun í lífverum eigi sér stað.

Etandísýra: $\log K_{ow} < 1$ – Engin uppsöfnun í lífverum.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Ef efnið hellist í jarðveg bindast yfirborðsvirk efni auðveldlega við agnir í jarðvegi.

Alkóhóletoxýlat: $K_{oc} < 15$ - Búast má við mjög miklum hreyfanleika í jarðvegi.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum

Innihaldsefnin uppfylla ekki skilyrðin fyrir vPvB með tilliti til REACH viðauka XIII.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Stórvægileg losun vökvans getur raskað pH-stigi vistkerfisins.

13. LIÐUR: Förgun

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs:

Innihaldi/fláti er eytt í samræmi við reglur á landsvísu.

EWC-kóði:

20 01 29

15 02 02 (Rakadræg efni menguð af vörunni)

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

14.1. UN-númer 3265

14.2. Rétt UN-sendingarheiti (UN proper shipping name) ÆTANDI, SÚR, LÍFRÆNN VÖVKI, N.O.S. (Fosfórsýra)

14.3. Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga 8

14.4. Þökkunarflokkur III IMDG: EMS: F-A, S-B Stowage note: Category A Segregation: NONE

14.5. Umhverfishættur Nei

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda Engin.

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/78 og IBC-kóðanum. Á ekki við.

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

15.1. Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Ungt fólk undir 18 ára aldri má ekki vinna með þessa vöru samkvæmt EU tilskipun 94/33/EB um verndun ungs fólks við vinnu.

Við mat á vinnustað skal tryggja að starfsfólk eigi ekki hættu á váhrifum sem gætu haft skaðleg áhrif á þungaðar konur eða konur með barn á brjósti (sjá fyrirmæli vinnumálaráðuneytis um framkvæmd starfsins).

Sértæk merking: Reglugerð nr. 300/2014 (648/2004/EB) (þvotta- og hreinsiefni.):

<5% Amfóterísk yfirborðsvirk efni, Afjónuð yfirborðsvirk efni

15.2. Efnaöryggismat

Engin CSR.

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

Hættuflokkun samkvæmt skilgreiningu í 3. lið

H290: Getur verið ætandi fyrir málma.

H302: Hættulegt við inntöku.

H302+H312: Hættulegt við inntöku eða snertingu við húð.

H314: Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.

H315: Veldur húðertingu.

H318: Veldur alvarlegum augnskaða.

H319: Veldur alvarlegri augnertingu.

Skýringar á skammstöfunum

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity and reproduction toxicity

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50%

LC₅₀ = Lethal Concentration 50%

LD₅₀ = Lethal Dose 50 %

FW = Fresh Water

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Bókmenntir

ECHA = REACH gögn frá heimasíðu ECHA.

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (Alþjóðlegi gagnabankinn um kemísk efni)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (gagnabanki um eitúráhrif kemískra efna).

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency

Ráðgjöf um þjálfun/leiðbeiningar

Þeir sem vinna með vöruna þurfa að hafa kynnt sér rétt vinnuferli og upplýsingarnar í þessu öryggisblaði.

Aðrar upplýsingar

Blanda sem hefur öfgafullt pH-gildi (pH < 2 eða pH > 11,5) flokkast til ætandi efna.

Breytingar hafa verið gerðar í eftirfarandi hlutum

1-16. LIÐUR

Unnið af: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 – DK-2740 Skovlunde - síminn 38 34 77 98 - AP – gæðaeftirlit PW